

Szakszervezeti sajtótájékoztató a mezőgazdasági jövedelmekről

A mezőgazdasági számvevőszék (Commission des Comptes de l'Agriculture) adatai szerint 2012-ben várhatóan 4%-kal lesznek magasabbak a mezőgazdasági jövedelmek, mint 2011-ben. Ez az átlagos szám viszont – mint minden évben – nagyon komoly egyenlőtlenégeket takar az egyes ágazatok vagy régiók között. Ami az ágazatokat illeti, 46%-os a jövedelem-növekedés a GOF-növények esetében, meghaladja a 30%-ot a sertés- és baromfityényszűk körében, 14% a vegyes gazdálkodást folytatóknál, ezzel szemben 10%-os a csökkenés a tej- és húshasznú szarvasmarhát tartóknál és 50%-nál is nagyobb a visszaesés a szőlészet-borászatban, ez utóbbit többek között a tavaszi fagykároknak tulajdonítják. A francia mezőgazdaság 2009-ben már elszenvedett egy 30%-os jövedelem-csökkenést, ezen belül a tejtermelők, a gyümölcsstermelők és a GOF-növényeket termelők jövedelme akkor 40%-ot meghaladó mértékben csökkent. 2010-ben és 2011-ben az **átlagos** jövedelmek ugyan nőttek, de az ágazati és területi különbségek akkor is nagyon nagyok voltak. Ezek a nagyon jelentős eltérések mindenképpen az árak hektikus ingadozására vezethetők vissza, amik a mezőgazdaságban 2006. óta folyamatosan jelen vannak, azóta, hogy a KAP nem tölti be többé eredeti szabályozó szerepét, nem működnek többé a korábbi piacsabályozó eszközök és Európa nem érvényesíti többé saját érdekeit a nemzetközi tárgyalásokon – áll az FNSEA és a JA sajtóközleményében, amit a számvevőszéki adatok nyilvánosságra kerülését követő sajtótájékoztató aprotóján adtak ki.

A két szakszervezet azt várja az európai vezetőktől, hogy megkülönböztetett prioritásként kezeljék az új KAP-ban a piacsabályozó eszközök újbóli alkalmazását, ahogy ezt a G20-kötelezettségvállalások alapján globálisan is szükségesnek tartják.

A termelési költségek (energia, műtrágya, takarmány, stb.) folyamatos emelkedése több mint aggasztó, különösen az állattenyésztés esetében, ennek állapota jelenleg kifejezetten sérülékeny. A szakszervezetek ezért elengedhetetlennek tartják, hogy nemzeti szinten a 2011. május 3-i megállapodás¹ szellemét továbbra is tiszteletben tartsa a kereskedelmi oldal és esély legyen a jövedelmek igazságosabb megosztására a termékpályák egyes szereplői között. Amennyiben nem sikerül a mezőgazdaságban is hosszú távú kiszámíthatóságot és stabilitást teremteni, nem lehet biztosítani a beruházásokat, a versenyképességet és a generációváltást.

Xavier Beulin, az FNSEA elnöke a számok kapcsán megjegyezte, az ágazatok összehasonlítását nehezíti, hogy egyes esetekben naptári évet (pl. állattenyésztés), másoknál kampányt (2011/2012 – gabonafélék) vesznek figyelembe az eredmények számításánál. Ezzel együtt kijelenthető, hogy a francia mezőgazdaság továbbra is elengedhetetlen szereplője az országon belüli gazdasági és társadalmi egyensúly biztosításának. Ami az uniós országokat illeti, Beulin szerint komoly jövedelmi különbségek vannak az egyes tagországok között,

---

¹ Mint ismeretes, Bruno Le Maire korábbi mezőgazdasági miniszter 2011. május elején találkozott a sertés, a húsmarha és a baromfi termékpálya képviselőivel. Az érintettek megállapodtak abban, hogy amennyiben a takarmányárak hirtelen jelentősen (+/- 10-20% ágazattól függően) esnek vagy emelkednek (vagy a termelői árakban irreálisan megnő a takarmányköltség aránya), haladéktalanul egyeztetéseket kezdenek annak érdekében, hogy a három szektorból kikerülő termékek milyen feltételekkel kerüljenek a piacra. A miniszter szerint a megállapodás egyértelmű jele az egyes termékpályákon belüli kereskedelmi kapcsolatok javulásának, ami elengedhetetlen a hosszabb távú talpon maradáshoz, legyen szó a termékpálya bármelyik szereplőjéről, termelőről, földolgozóról vagy kereskedőről. Az egyeztetések hatálya kiterjed a sertésre, fiatal hizómarhára és tenyészállatokra, húsmarhára, az ezekből az állatokból készített termékekre – így a tőkehúsról, carcasse-ra, sonkára és hentes szárazárura, valamint az egész vagy bontott vágóbaromfira.

[Az egyezmény szövege \(PDF - 2 Mb\)](#)

[A megállapodással záruló találkozón részt vevők listája \(PDF - 102.6 kb\)](#)

Franciaország azok közé tartozik, ahol a jövedelmek alig emelkedtek. A szakszervezet szerint a 2011. május 3-i, a nagykereskedelemmel történt megállapodás alapján elmondható, hogy a sertés, baromfi és marha esetében korábban egyaránt stabilizálódott a helyzet, de a termelési költségek emelkedése miatt újra meg kell kezdeni az egyeztetéseket – az árobszervatórium adatai szerint minden 100 eurónyi lakossági élelmiszer-kiadásból csupán 5,40 euró jut el a termelőkhez! Szerinte a jelenlegi finanszírozási és fogyasztási modell elérte a korlátait, olyan új rendszerre volna szükség, amiben a mezőgazdasági termelés szerepének, fontosságának megfelelő, a jelenleginél sokkal nagyobb figyelmet kap.

A költségek emelkedése mellett külön problémát jelentenek a környezetvédelmi elvárások az állattenyésztésben, ahol ha nem történik érdemi változás, nagyon sok, jelenleg vegyes profilú (azaz állattenyésztéssel és növénytermesztéssel egyaránt foglalkozó) gazdaság hagy föl az állattartással és fordul kizárólag a GOF-növények termelése felé. Csalódottak a gazdák azért is, mivel a korábbi ígéretek ellenére újra elnapolta a környezetvédelmi tárca a dombvidéki tározókkal – és általában a mezőgazdasági célú víztározással – kapcsolatos döntést, a miniszter asszony újabb konzultációkat tart szükségesnek. Hogy a helyzet mennyire ellentmondásos, mi sem jellemzi jobban, mondta Beulin, hogy egy hónappal korábban a francia, olasz és spanyol miniszter közös közleményben hangsúlyozta a víztározás fontosságát, ezt követően két nappal Delphine Batho környezetvédelmi miniszter utasítást adott ki és ezzel leállított minden folyamatban lévő beruházást – de ez csak egy példa arra a számtalan koordinálatlan, a korábbi határozatokkal homolokeyenest ellenkező döntésre, amit ő már a politikai aberráció kategóriájába sorol. Megjegyezte, ha továbbra is az a szemlélet fog uralkodni, hogy a fogyasztás húzza a gazdaságot, de nem veszi észre senki és nem tesz ellene, hogy a fogyasztás már csak importon alapul, nagyon keserű lesz az ébredés és nem tudja, hol fognak dolgozni a franciák.

A KAP-pal kapcsolatosan kifejtette, egyetlen francia kormány sem volt képes az elmúlt években fölemelni a szavát a termeléstől elválasztott támogatások ellen, és láthatóan a jelenlegi miniszternek sincs ez szándékában, bármit is nyilatkozik ez ügyben. Véleménye szerint tanulni kellene az amerikaiaktól, és legalább alapszinten érvényesíteni a KAP-on keresztül azokat az érdekeket, amiken keresztül a termelői jövedelmek stabilizálhatók. Beulin szerint egyelőre főntartással kell kezelni Stéphane Le Foll azon szándékát, miszerint az első 50 hektár nagyobb támogatást kapjon, mivel egyelőre nem készültek erről komoly szimulációk, de nincs KAP-büdzsé sem, ahogy hiányoznak azok az elvek is, amik alapján a támogatások majd szétoszthatók. Nem szabad figyelmen kívül hagyni ebben a konvergencia kényszerének várható hatásait és a zöldítés következményeit sem, ezek mind befolyásolni fogják az egyes gazdaságok majdani jövedelmi helyzetét. A tejtermelést hozva példának Beulin szerint legnagyobb mozgástér a költségek csökkentése és a versenyképesség javítása terén van, a legfontosabb az ár és a gazdaságok jó ökonómiai szemléletű megközelítése, egyedül a KAP biztosan nem fogja a problémákat megoldani.

Ami a nemzeti agrárpolitikát illeti, szerinte arra van szükség, hogy a mezőgazdaságot ne éves, hanem több éves költségvetésben kezeljék, ahogy erre a köztársasági elnök Rennes-ben szeptember 11-i beszédében is ígéretet tett. A szakszervezet szerint általában arra lenne szükség, hogy lehetőség legyen adott összeget tartalékként (pufferként) átvitelére jobb évekről rosszabb évekre, amivel ki lehetne egyenlíteni a gazdaságok pénzügyi helyzetét. Jelenleg azonban csak a [DPI és a DPA](#)² nagyságáról van vita, amit most 27 ezer euróban maximalizált

---

² *dotation pour investissements (DPI)* és *dotation pour aléas (DPA)* – a velük kapcsolatos szabályok szinte évente változnak, hol közös plafonösszeg vonatkozik rájuk (mint pl. 2009. előtt vagy jelenleg), hol külön lehet őket kezelni, és változhat maga az igénybe vétel felső határa is, az elnevezés korábban pedig *déduction* volt

a parlament (a kormány eredeti javaslata 25 ezer volt, a gazdák legalább 40 ezret szerettek volna, több gazdálkodó alkotta gazdasági társaság esetében az igénybe vétel felső határa 150 ezer euró). A DPI/DPA megtartása minden évben vita tárgya, Beulin szerint ha nem lett volna 2012. választási év, az előző kormány a DPI-t már megszüntette volna, az pedig, hogy most hogyan alakulnak az összegek, véleménye szerint köztársasági elnöki döntés (beavatkozás) eredménye.

Somogyi Norbert, Párizs

---

mindkét esetben. December elején a Nemzetgyűlésben a képviselők megszavazták a DPI/DPA igénybe vételével kapcsolatos új szabályokat, ennek értelmében többek között egy gazdaság bevételeitől és nyereségétől függetlenül a két támogatást együttesen maximum 27.000 €-ig lehet igényelni. További változás, hogy 2013-ban a DPI-t már nem lehet értékcsökkenéssel leírható ingatlanok (*acquisition d'immobilisations amortissables*) vásárlásakor alkalmazni, viszont a lassú forgású raktárkészletek és a szövetkezeti társaságokban való üzlet rész vásárlására igen. A DPA-t ezentúl a hivatalosan elemi csapásként bekövetkezett káresemény időpontját megelőző vagy követő hat hónapon belül lehet igénybe venni. Könnyítés, hogy a biztosítás megléte ezentúl nem lesz az igényelhetőség követelménye, valamint elegendő lesz egy elkülönített számlán ezentúl csupán az igényelt összeg felét letétbe helyezni, valamint nem kell ezt a könyvelésben az eredmény oldalon föltüntetni. A könnyítések ellentételezéseként a DPA fölhasználását viszont az eddigi 10 évről 7 évre rövidítették.